O „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 259 Joi 21 Septembrie 1939
12 Pagini P I I I I

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

VICTIMELE CIRCULAȚIEI

In fiecare Luni dimineață și mai ales în anotimpul verii, ziarele au o anumită rubrică mai bogată decât în zilele de lucru. Este rubrica accidentelor de circulație produse în ziua de Duminică.

In loc de a fi o zi de odihnă și de reculegere sufletească, Duminica este pentru mulți ziua în care viața le este amenințată în mod serios, ba sunt destui cari o pierd sau rămân schilodiți pentru câte zile mai au de trăit. Aceasta pentru motivul că Duminica e ziua prin excelență a accidentelor de circulație, iar, așa cum se știe, cele mai multe accidente de circulație au loc pe „autostrada noastră", adică pe șoseaua București-Brașov.

In zilele de Duminică este așa de intensă circulația automobilelor pe această șosea, încât rivalizează cu circulația din Calea Victoriei sau de pe marile bulevarde ale Capitalei.

Așa fiind, s'ar putea spune că e oarecum inevitabil să aibă loc și accidente.

Cercetările făcute arată însă că accidentele nu se datoresc faptului că circulația este așa de intensă, ci altor cauze, care pot fi preîntâmpinate. Temeinicia acestei afirmațiuni s'a dovedit în mod peremptoriu cu ocaziunea controlului riguros, dar necesar, executat în ziua de Duminica din urmă pe șoseaua de care ne ocupăm, șosea care — e un adevăr de care trebue să se pătrundă toți conducătorii de vehicule — nu este o autostradă, autostrada prezintându-se cu totul în alte condițiuni.

Amintim că în Duminica aceasta au fost oprite și controlate în patru puncte toate automobilele ce au circulat pe distanța București-Brașov și Brașov-București. Controlul a fost organizat de comandamentul jandarmeriei pe baza unei hotăriri luate de rezidența regală a Ținutului Bucegi.

Acest control a dat la iveală adevăratele cauze ale celor mai multe accidente de circulație. Precizăm că n'au fost controlate mașinile, ci conducătorii lor.

S'a constatat cu acest prilej că a fost covârșitor de mare numărul conducătorilor de automobile găsiți în neregulă.

Așa, mulți se improvizaseră în șoferi. Unii din aceștia n'aveau permis, pe când alții se prezintau cu permise false. O altă categorie o formau șoferii cari obținuseră permis, dar pierduseră dreptul de a mai conduce, suferind condamnări tocmai pentru accidente provocate cu mașinile. S'a mai găsit o serie de șoferii cari nu se sfiiseră să ia mașinile stăpânilor lor, fără ca aceștia să aibă cunoștință. Acești șoferi așa de puțin scrupuloși porniseră să chefuiască și să se plimbe cu prietenii sau prietenele lor.

Iată dovezi grăitoare despre cauzele numeroaselor accidente de circulație, care au loc în zilele de Duminică și de alte sărbători. Mașinile sunt conduse de oameni nepriceputi, de indivizi puțini grijului de avutul și mai cu seamă de viața altora, precum și de indivizi în stare de ebrietate. Și tocmai această categorie de indivizi, cari nu sunt stăpâni pe volan, sunt în schimb apucați de nebunia vitezei.

In urma controlului de Duminică, suntem siguri că toți cei găsiți în neregulă își vor primi pedeapsa prevăzută de lege și că — punct de toată importanța — vor fi opriți pe viitor dela atât de periculoasa lor îndeletnicire.

Pentru acest din urmă scop, parcă este de prisos să stăruim asupra necesității ca operații de control, în genul și în proporțiile operației făcute în ziua de Duminică, să se efectueze cât mai des și pe alte drumuri ale țării.

Se impune, de asemenea, un control minuțios al vehiculelor, în deosebi al autobuzelor, care transportă călători dela o localitate la alta. Trebue controlată la intervale cât mai dese starea de soliditate și de rezistență a acestor vehicule. Sunt măsuri impuse se nevoia de a apăra viața, adică bunul cel mai prețios al omului.

ATITUDINEA ROMÂNIEI

UN COMUNICAT AL PREȘEDINȚIEI CONSILIULUI DE MINIȘTRI

„Condițiunile speciale în care s'au desfășurat evenimentele din Polonia în ziua de 17 Septembrie, precum și faptul că guvernul polon a cerut guvernului român să acorde ospitalitate Șefului Statului și miniștrilor săi, cari se refugiază pe teritoriul nostru, — au indicat României păstrarea mai departe a atitudinei de strictă neutralitate față de actualii beligeranți.

„Guvernul va continua să vegheze cu tot patriotismul la siguranța și apărarea fruntariilor țării".

Refugiați polonezi în România

Au trecut granița și foștii demnitari, în frunte cu președintele Moscicki, deasemenea și mareșalul Ridz Smigly

Cernăuți, 18 Sept.

In urma presiunei ofensive a armatelor rusești în Polonia, nenumărate convoiuri de refugiați au trecut frontiera în România, prin punctele Zalesnic, Orășeni și Vișnița. Odată cu acest exod al populației civile au trecut și câteva elemente militare disparate.

Numărul refugiaților particulari trece de 4000. Ei au venit cu automobilele și fac parte din clasa avută a Poloniei.

S'au refugiat de asemenea și câteva vagoane cu copii; Numărul copiilor se ridică la circa 400; al trupelor în retragere, refugiate la noi, cam 10.000 soldați și ofițeri.

Soldații și ofițerii au fost imediat dezarmați și internați.

De remarcat că ei aparțineau armelor și unităților celor mai diferite.

Pe ziua de Luni au intrat în țară și 100 de avioane poloneze, în majoritate avariate, iar o parte din piloți, răniți.

Potrivit regulelor internaționale, trupele internate vor fi întreținute pe socoteala statului. Refugiații cari n'au roluri militare vor părăsi probabil țara.

In cursul nopții au trecut granița și d-nii Moscicki, președintele republicii polone, mareșalul Ridz Smigly, membrii fostului guvern polon cu președintele lor și d. Beck. Primirea s'a făcut după toate regulele ospitalității. Găzduirea președintelui Moscicki și a mareșalului Ridz Smigly s'a făcut la Palatul metropolitan din Cernăuți. In cursul zilei de Luni toți foștii demnitari polonezi au părăsit Cernăuții îndreptându-se spre localitățile ce le-au fost indicate, pentru timpul cât vor sta în România.

D. Moscicki va sta la Bicaz, mareșalul Ridz Smigly la Craiova, iar foștii miniștri la Slănic.

DUPĂ INTRAREA ARMATEI ROȘII IN POLONIA

Păreri în jurul fixării noui frontiere sovietice

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 18. — Intrarea armatei roșii în Polonia continuă să preocupe toate cercurile din Germania.

Acest fapt constitue și pentru presă tema principală, iar cercurile competente germane subliniază deasemenea importanța acțiunii Rusiei.

Asupra reacțiunii puterilor occidentale față de acest eveniment nu există încă o imagine bine definită la Berlin. Ziarele germane critică însă, afirmațiile Londrei și Parisului, că intervenția Rusiei nu le-a surprins. Faptul că la Paris se subliniază, în special, pasajul din declarația sovietică că Rusia rămâne neutră în conflictul european actual, este considerat la Berlin ca o încercare a Franței de a se amăgi singură.

In cercurile politice s'a acordat o deosebită atențiune pasajului din nota Rusiei adresată puterilor occidentale, în care se spune că Sovitele vor „să asigure poporului polon o viață pașnică". Declarația comună germano-sovietică, publicată azi d. a., se referă deasemenea la acest lucru și consideră misiunea trupelor germane și roșii în Polonia de a „reglementa pentru populația polonă condițiunile pentru o nouă ființă de stat".

Temerile inițiale despre o eventuală extindere a influenței rusești în Polonia au scăzut considerabil în urma acestui fapt. Cercurile din Berlin subliniază că în raporturile germano-sovietice, Reichul a avut conducerea, convingând Moscova să încheie pactul de neagresiune și obținând intrarea armatei roșii în Polonia. Din aceste motive, tot Germania va avea conducerea în rezolvarea problemei polone. Declarația comună germano-sovietică de azi asigură că cele două armate au aceleași ținte și acestea nu sunt în contrazicere, nici cu interesele Rusiei, nici cu ale Germaniei.

Până acum nu s'au dat informații asupra modului cum se va face împărțirea teritoriilor poloneze. Cercurile competente germane afirmă că deocamdată se va fixa o linie de demarcație militară provizorie între Germania și Rusia. Limitarea definitivă a frontierei sovietice, cuprinzând teritoriile locuite de ucraineni și rușii albi, ar urma să se facă mai târziu. In această privință se vorbește la ministerul de externe din Berlin din nou despre frontierele rusești fixate prin pacea dela Brest Litowsk din anul 1917. Intrarea trupelor sovietice în sudul Poloniei și pătrunderea lor în fosta Galiție austriacă până dincolo de Colomeia este în contrazicere cu pacea dela Brest Litowsk. Faptul acesta însă este considerat ca un amănunt care ulterior va fi îndepărtat. Această informație confirmă presupunerile că Germania nu s'a gândit să acorde Rusiei toate regiunile locuite de ucraineni.

Alte amănunte, date în cercurile ministerului de externe german, confirmă că Reichul vrea să realizeze într'adevăr o a patra împărțire a Poloniei. Se confirmă că Polonia, cel puțin în actuala formă de stat, a dispărut. După toate probabilitățile, se plănuește o nouă reglementare a teritoriilor poloneze pe baza grupurilor de națiuni, întrebuințându-se în acest sens formula „formarea de grupuri de popoare". Se poate să rămână și un rest de stat pentru polonezi.

Anglia desaprobă intrarea trupelor roșii în Polonia

Londra, 18 (Rador). — **Agenția „Reuter" transmite următoarea declarație publicată de ministerul informațiilor:**

„Guvernul britanic a examinat situația creiată prin atacul contra Poloniei ordonat de guvernul sovietic.

Acest atac îndreptat contra aliatei Marei Britanii, în momentul când aceasta este copleșită de forțele sdrobitoare trimise contra ei de Germania, n'ar putea fi, după părerea guvernului britanic, justificată prin argumentele expuse de guvernul sovietic.

Sensul complet al acestor evenimente nu este încă aparent, dar guvernul Majestății Sale se folosește de acest prilej pentru a declara că nimic din cele ce s'au petrecut nu poate schimba hotărîrea guvernului britanic, susținut de întreaga țară, de a-și îndeplini cu toată energia obligațiile sale față de Polonia și de a continua războiul până când țelurile sale vor fi fost atinse".

Pe unde a trecut războiul

Evenimentele internaționale pe ziua de Luni

MAREA BRITANIE. — Presa britanică se ocupă de intrarea trupelor sovietice în Polonia. Cunoscutul scriitor Ward Price spune că aceasta „nu inseamnă de loc preludiul unei cooperări militare active între Germania și Rusia Sovietică".

— Agenția „Reuter" spune că problema principală care preocupă pe observatorii militari este „de a ști câtă armată germană va fi necesară în Polonia spre a face față înaintării ruse".

Aceași agenție adaugă că „Rusia a așteptat ultimul moment pentru a informa Germania de acțiunea ei în Polonia".

— Azi se întrunesc cele două Camere. D. Chamberlain va rosti un discurs ocupându-se de situația creată prin intervenția Rusiei Sovietice în Polonia.

— Ministerul informațiilor răspunzând afirmațiilor radiodifuzate de posturile germane că Anglia urmărește prin blocadă pieirea femeilor și copiilor, spune că Reichul „pare să recunoască astfel eficacitatea constrângerii economice ce tinde la terminarea cât mai grabnică a războiului cu un minimum de violențe, acțiune recunoscută de toate națiunile civilizate ca fiind o armă perfect legitimă și bună de utilizat în timpul ostilităților".

GERMANIA. — Presa germană ocupându-se de acțiunea Rusiei în Polonia, spune că se dovedește că „continentul își rezolvă singur chestiunile și nu se mai găsește sub tutelă engleză". Ziarele adaugă că „statul polonez dela Versailles s'a stins" și se întreabă de ce ar mai continua Franța și Anglia războiul.

— Un comunicat oficial german a fost transmis de agenția „D. N. B." prin care guvernele Germaniei și Uniunii Sovietelor declară „pentru a evita zvonurile neintemeiate referitoare la misiunile germane și ruse în Polonia", că acțiunile acestor trupe nu stânjenesc interesele Reichului și ale Rusiei Sovietice și nu sunt în contrazicere cu spiritul și textul pactului de neagresiune germano-rus. Comunicatul comun adaugă că misiunile trupelor consistă în „a restabili în Polonia ordinea și pacea distruse prin descompunerea statului polonez" și „a ajuta populația din Polonia de a-și statornici din nou condițiile existenței sale naționale".

FRANȚA. — Presa franceză ocupându-se la rândul ei de acțiunea Rusiei se întreabă dacă este vorba „de o acțiune vastă pusă la cale de acord cu Reichul sau numai de o simplă măsură de precauțiune luată în favoarea minorităților ukrainiană și ruso-albă din Polonia.

(Continuare în pag. 2-a)

Ultima fază a operațiilor militare din Polonia

Pe ce linie vor lua contact trupele germane cu cele sovietice

de R. SEIȘANU

Situația aproximativă a fronturilor din Polonia, pe ziua de 18 c. (Seara târziu o telegramă a anunțat că detașamentele sovietice s'au întâlnit cu cele germane la Brest Litowski)

In urma intervenției trupelor sovietice în Polonia orientală și a atingerei de către germani a liniei Bialostok-Brest-Litowsk-Lwow, orice încercare din partea armatei polone de a prelungi rezistența, este zadarnică, căci cercul se strânge tot mai mult în jurul ei. In asemenea condiții tragice, sforțările eroice ale soldaților poloni de a apăra ultimul petec de pământ al patriei lor, sunt impresionante, dar lipsite de scop militar.

Romantismul nu se împacă cu legile de fer ale războiului modern și cu realitățile.

De aceea comunicatul oficial al comandamentului german a și anunțat apropiatul sfârșit al campaniei din Polonia și retragerea majorității unităților aeriene și de artilerie antiaeriene, care urmează să fie transportate pe celălalt front. De sigur că și o parte din diviziile de tip normal și din cele blindate, cuirasate și mecanizate vor fi retrase, rămânând în Polonia numai cele strict necesare continuării operațiilor din ultima fază a războiului și ocupațiunii teritorului, care va rămâne sub controlul și stăpânirea Germaniei.

Trupele germane au încercuit Varșovia și Lwow-ul și după ce au ocupat orașul Lublin, vor să se stabilească pe linia Augustow - Bialostok - Brest - Litowsk - Wlodzmierz-Stryi, pe care vor stabili contactul cu trupele aliate sovietice ce vin dela est.

Până atunci, în triunghiul Varșovia - Brest - Litowsk - Wlodzmierz-Lwow va fi massat grosul armatei polone și silit să capituleze.

Cum se prezintă situația în Polonia orientală? In sectorul de nord trupele sovietice, care au trecut fosta frontieră polonă-rusă, în apropiere de Polotk și Rakov, au ocupat tot sectorul Wilna, atingând la vest frontiera Lituaniei. Reamintim, că teritoriul Wilna a fost anexat de Rusia țaristă cu prilejul împărțirei a treia a Poloniei; iar după sfârșitul războiului mondial — la începutul anului 1919, — germanii l-au ocupat și apoi s'au retras, urmându-i rușii și apoi lituanienii.

Așa că, în interval de câteva luni, ținutul Wilnei a stat sub trei ocupațiuni militare. In ziua de 9 Octombrie 1920 s'a produs intervenția armată prin surprindere, a generalului polon Jeligowski, care a forțat trupele lituaniene să se retragă și după aceea s'a fixat frontiera dintre Polonia și Lituania, — câtva timp contestată și deci considerată provizorie de guvernul lituanian din Kaunas.

Sovietele nu s'au amestecat atunci în acel litigiu; iar în art. 3 din tratatul dela Riga, ele au recunoscut că „chestiile teritoriale contestate între Polonia și Lituania (cele privitoare la ținutul Wilnei) privesc exclusiv țările interesate".

(Continuare în pag. 2-a)

Două bombe de avion au căzut asupra unui sat românesc din Bucovina

Cu prilejul bombardării localității polone Zaleţcik, un avion care n'a putut fi identificat, a lăsat să cadă, probabil din greșală, două bombe la marginea satului românesc Crisciatic.

Explozia lor a omorît cinci oameni.

Din însuși felul cum s'au desfășurat lucrurile, este clar că e vorba numai de un regretabil accident.

Pelerinajul dela Porumbacu

Copii presărând flori pe mormintele eroilor, cari au căzut pentru apărarea țării